DOMSTOLENS DOM
AF 2. DECEMBER 1980 [1]

Kommissionen for De europæiske Fællesskaber mod Den italienske Republik

»Traktatbrud — gennemførelse af et direktiv«

Sag 43/80

Sammendrag

Medlemsstater — forpligtelser — gennemførelse af direktiver — traktatbrud — begrundelse — ikke accepteret
(EØF-traktaten, art. 169)

En medlemsstat kan ikke påberåbe sig bestemmelser, praksis eller øvrige forhold i sin interne retsorden, som begrundelse for, at forpligtelser og frister i fællesskabsdirektiverne ikke overholdes.

I sag 43/80

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER, ved Gian Piero Alessi, den juridiske tjeneste, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg hos Mario Cervino, Jean Monnet-bygningen, Kirchberg,

sagsøger,

mod

DEN ITALIENSKE REPUBLIK, ved avvocato dello Stato Ivo M. Braguglia, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg på den italienske ambassade,

sagsøgt,

1 — Processprog: Italiensk.

hvori der er nedlagt påstand om, at det statueres, at Den italienske Republik ved ikke rettidigt at have gennemført Kommissionens direktiv 76/696/EØF af 27. juli 1976 om tilpasning til de tekniske fremskridt af Rådets direktiv af 19. november 1973 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivninger om ikke-automatiske vægte (EFT L 236, 1976, s. 26), har undladt at opfylde en forpligtelse, der påhviler den i henhold til traktaten,

afsiger

DOMSTOLEN

sammensat af præsidenten J. Mertens de Wilmars, afdelingsformanden P. Pescatore, dommerne Mackenzie Stuart, A. O'Keeffe, G. Bosco, A. Touffait og O. Due,

generaladvokat: J.-P. Warner
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Sagsfremstilling

De faktiske omstændigheder og retsforhandlingernes forløb samt parternes påstande, anbringender og argumenter kan sammenfattes således:

I — Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

Rådets direktiv 71/316 af 26. juli 1971 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning med hensyn til fælles bestemmelser om måleinstrumenter samt om måletekniske kontrolmetoder (EFT 1971 II, s. 635; ændret ved direktiv 72/427 af 19. december EFT 1972 (28. december), s. 23, og ved bilag I til tiltrædelsesakten) er et af de direktiver om harmonisering, som Rådet har udstedt med henblik på gradvis at afskaffe de tekniske handelshindringer inden for Fællesskabet, som skyldes forskelle i de nationale bestemmelser.

På grundlag af denne harmonisering og med henblik på at virkeliggøre den fri bevægelighed for måleinstrumenter inden for fællesmarkedet indfører dette direktiv princippet om gensidig anerkendelse af

kontrolforanstaltninger, idet der med henblik herpå indføres en fremgangsmåde med EØF-typegodkendelse og EØF-kontrol. Tilstedeværelsen af EØF-mærket på et måleinstrument, der svarer til den afprøvning, instrumentet har været underkastet, afgiver en formodning for, at det er i overensstemmelse med de tekniske forskrifter, der gælder for dette, og gør således gentagelse af den allerede gennemførte afprøvning overflødig ved indførsel og ved anvendelse.

Dette direktiv udgør en almindelig ramme, inden for hvilken de særlige gennemførelsesdirektiver for hver kategori instrumenter skal udstedes. Et af disse direktiver er Rådets direktiv 73/360 af 19. november 1973 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivninger om ikke-automatiske vægte (EFT L 335, 1973, s. 1). De instrumenter, som opfylder de i dette direktiv fastsatte tekniske betingelser, og som er blevet afprøvet i overensstemmelse med bestemmelserne i dette og desuden er forsynet med de foreskrevne EØF-mærker eller stempler, kan hverken udelukkes fra de frie varebevægelser inden for Fællesskabet eller underkastes fornyet afprøvning ved grænseovergangene.

Artiklerne 17-19 i grunddirektiv 71/316 fastsætter bestemmelser med henblik på tilpasning til de tekniske fremskridt af det pågældende direktivs bilag samt af bilagene til de særlige gennemførelsesdirektiver ved en fremgangsmåde, hvorved der indføres et snævert samarbejde mellem Kommissionen og medlemsstaterne i et »udvalg for tilpasning til de tekniske fremskridt«.

Kommissionen har i overensstemmelse med denne fremgangsmåde den 27. juli 1976 udstedt direktiv 76/696 (EFT L 236, 1976, s. 26), der på flere punkter ændrer bilaget til direktiv 73/360.

Dette direktivs artikel 2 bestemmer:

»1. Medlemsstaterne udsteder de nødvendige administrative og ved lov fastsatte bestemmelser for at efterkomme dette direktiv således, at bestemmelserne træder i kraft et år efter dets meddelelse.

2. I tilfælde af, at Irland og Det forenede Kongerige bringer bestemmelserne i Rådets direktiv af 19. november 1973 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om ikke-automatiske vægte i anvendelse efter den i foregående stykke fastsatte dato, skal bestemmelserne i dette direktiv træde i kraft samtidigt hermed.

3. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsforskrifter som udstedes på det område, der omfattes af dette direktiv.«

Direktivet blev meddelt den 30. juli 1976. Følgelig skulle medlemsstaterne efterkomme direktivet inden den 30. juli 1977.

Da Den italienske Republik hverken havde truffet eller iværksat de nødvendige gennemførelsesforanstaltninger inden for den fastsatte frist, besluttede Kommissionen at indlede den i traktatens artikel 169 foreskrevne fremgangsmåde mod Italien til konstatering af traktatbrud.

Kommissionen gav ved skrivelse af 4. april 1978 Den italienske Republik lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger i overensstemmelse med artikel 169, stk. 1.

På grund af manglende svar på denne skrivelse og efter at have konstateret den fortsatte mangel på nationale bestem-

melser til gennemførelse af direktiverne fremsatte Kommissionen den 18. maj 1979 følgende begrundede udtalelse:

»Italien har ved ikke at have udstedt de nødvendige administrative og ved lov fastsatte bestemmelser for at efterkomme Kommissionens direktiv 76/696/EØF af 27. juli 1976 om ikke-automatiske vægte undladt at opfylde en forpligtelse, der påhviler denne stat i henhold til nævnte direktiv«.

Denne begrundede udtalelse blev meddelt den italienske regering ved skrivelse af 28. maj 1979.

Den italienske regering svarede ved Italiens faste repræsentations mellemkomst i en skrivelse af 21. september 1979, at den i den forudgående valgperiode havde indledt fremgangsmåden til vedtagelse af de nødvendige lovgivningsforanstaltninger; den forsikrede i øvrigt, at den snarest muligt ville forelægge det nye parlament de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af det pågældende direktiv i den nationale retsorden til godkendelse.

Da Kommissionen ikke modtog yderligere underretning desangående fra den italienske regering, og da de nødvendige nationale bestemmelser til gennemførelse af direktivet stadig ikke var vedtaget, anlagde den nærværende sag ved Domstolen ved stævning indgivet til Domstolens justitskontor den 1. februar 1980.

Sagsøgte har ikke indgivet duplik.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

II — Parternes påstande

Sagsøgeren har nedlagt følgende påstand:

1) det statueres, at Den italienske Republik ved ikke inden for den fastsatte frist at have vedtaget de nødvendige bestemmelser for at efterkomme Kommissionens direktiv 76/696/EØF af 27. juli 1976 om tilpasning til de tekniske fremskridt af Rådets direktiv af 19. november 1973 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivninger om ikke-automatiske vægte, har undladt at opfylde en forpligtelse, der påhviler den i henhold til traktaten;

2) sagsøgte tilpligtes at afholde sagens omkostninger.

Sagsøgte har ikke formelt fremsat sine påstande.

III — Parternes anbringender og argumenter

Sagsøgeren gør gældende, at direktivers bindende virkning medfører, at medlemsstaterne har pligt til at overholde direktivernes frister for vedtagelsen af nationale gennemførelsesbestemmelser. Sagsøgeren henviser med henblik herpå til Domstolens domme i sagerne 52/75 (Sml. 1976, s. 277), 10/76 (Sml. 1976, s. 1359) og 163/78 (Sml. 1979, s. 771).

Sagsøgte anfører, at et lovforslag om lovbemyndigelse til at indarbejde en række direktiver i den italienske retsorden atter er blevet forelagt parlamentet i den nuværende valgperiode.

Regeringen udtrykker håb om, at parlamentsbehandlingen af dette lovforslag afsluttes hurtigst muligt, således at nærværende sag kan betragtes som værende uden genstand.

Sagsøgeren fastholder sin påstand i sin replik.

IV — Mundtlig forhandling

I retsmødet den 21. oktober 1980 har parterne afgivet mundtlige indlæg.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i samme retsmøde.

Præmisser

1 Ved stævning indgivet til Domstolens justitskontor den 1. februar 1980 har Kommissionen i medfør af EØF-traktatens artikel 169 anlagt sag ved Domstolen med påstand om, at det statueres, at Den italienske Republik ved ikke inden for den fastsatte frist at have vedtaget de nødvendige bestemmelser for at efterkomme Kommissionens direktiv 76/696 af 27. juli 1976 om tilpasning til de tekniske fremskridt af Rådets direktiv af 19. november 1973 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivninger om ikke-automatiske vægte (EFT L 236, s. 26), har undladt at opfylde en forpligtelse, der påhviler den i medfør af traktatens artikel 189, stk. 3.

2 Medlemsstaterne skulle ifølge artikel 2 i dette direktiv sætte de nødvendige bestemmelser i kraft for at efterkomme dette inden ét år fra direktivets meddelelse, hvilken frist udløb den 30. juli 1977.

3 Den italienske regering bestrider ikke, at den ikke har opfyldt denne forpligtelse. Den anfører, at forsinkelsen af gennemførelsen af direktivet i første række skyldes den omstændighed, at et lovforslag, der var forelagt med henblik herpå, bortfaldt på grund af opløsningen af parlamentet, og dernæst, at et lovforslag om lovbemyndigelse til at indarbejde en række direktiver i den italienske retsorden blev tiltrådt af senatet den 16. juli 1980, men stadig er under behandling i deputeretkammeret.

4 Disse omstændigheder kan imidlertid ikke ophæve det traktatbrud, som gøres gældende mod Den italienske Republik. Ifølge fast retspraksis kan en medlemsstat ikke påberåbe sig bestemmelser, praksis eller øvrige forhold i sin interne retsorden, som begrundelse for, at forpligtelser og frister i fællesskabsdirektiverne ikke overholdes.

5 Det må derfor konstateres, at Den italienske Republik ved ikke inden for den fastsatte frist at have vedtaget de nødvendige bestemmelser for at efterkomme Kommissionens direktiv 76/696 af 27. juli 1976, har undladt at opfylde en forpligtelse, der påhviler den i henhold til traktaten.

Sagens omkostninger

6 Ifølge procesreglementets artikel 69, stk. 2, tilpligtes den part, der taber sagen, til at afholde sagens omkostninger. Sagsøgte har tabt sagen og tilpligtes derfor at afholde sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN

1. **Den italienske Republik har ved ikke inden for den fastsatte frist at have vedtaget de nødvendige bestemmelser for at efterkomme Kommissionens direktiv 76/696 af 27. juli 1976 om tilpasning til de tekniske fremskridt af Rådets direktiv af 19. november 1973 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivninger om ikke-automatiske vægte (EFT L 236, s. 26), undladt at opfylde en forpligtelse, der påhviler den i henhold til traktaten.**

2. Sagsøgte afholder sagens omkostninger.

Mertens de Wilmars Pescatore Mackenzie Stuart

O'Keeffe Bosco Touffait Due

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 2. december 1980.

A. Van Houtte
Justitssekretær

J. Mertens de Wilmars
Præsident

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT J.-P. WARNER

(se sag 42/80, s. 3642)